

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за дейността на РАЙОНЕН СЪД-ИСПЕРИХ през 2010 година

I. Кадрова обезпеченост

През отчетната 2010 година няма промяна в щатната численост на *съдийските длъжности* - трима съдии, в т.ч. председателят на съда. В началото на годината беше заета третата, дотогава свободна бройка, като новоназначеният районен съдия Димитринка Купринджийска встъпи в длъжност на 05.01.2010г., след което продължи ползването на отпуск поради бременност и раждане до 15.09.2010г.

По този начин реално през по-голяма част от годината са работили само двама съдии.

След завръщането на съдия Купринджийска от посочения горе отпуск, фактически от 15.09.2010г. до края на годината в РС-гр.Исперих вече работят трима съдии:

- *председател*: Юлияна Цонева - 10г. и 1м. стаж като съдия; общ юридически стаж - 12г. и 6м.;

- *районен съдия*: Елица Бояджиева-Георгиева - 9г. и 3м. стаж като съдия; общ юридически стаж - 9г. и 6м.;

- *районен съдия*: Димитринка Купринджийска - 1г. стаж като съдия; общ юридически стаж - 5г. и 7 м.

В РС-Исперих работи един *държавен съдебен изпълнител* - Вилия Димитрова - 1г. и 6м. стаж на длъжността; общ юридически стаж - 7г.

Щатната бройка за *съдия по вписванията* в РС-гр.Исперих е една, като от момента на откриването ѝ и понастоящем длъжността се заема от Филип Стоянов - 6г. и 7м. стаж на длъжността; общ юридически стаж - 12г. и 4м.

Без промяна са и *длъжностите в съдебната администрация* - общо 14 на брой:

- административен секретар - Корнелия Спасова;
- счетоводител - Галя Цайкова;
- системен администратор - Ангел Николов;
- трима съдебни секретари-протоколисти - Детелина Витанова, Йоанна Трендафилова и Виолета Гоцева;
- деловодител "Служба регистратура" - Маргарита Маркова;
- деловодител "Гражданско деловодство" - Румяна Иванова;
- деловодител "Наказателно деловодство" - Валентина Минчева;
- деловодител "Бюро съдимост" - Силвия Цонева;
- деловодител "Съдебно-изпълнителна служба" - Веселка Йовева;
- архивар - Денка Митева;
- призовкар - Недко Петров;
- прислужник-чистач - Румянка Матева.

Всички канцеларии и помощни звена в РС-Исперих работят нормално, ползват се специализирани софтуерни продукти, въведено е автоматизирано управление на делата във всички служби на съда, което значителното подобрява качеството на работата и бързината на обслужване на гражданите.

Съдебните книги, регистрите и делата се водят и съхраняват съгласно изискванията на Правилника за съдебната администрация в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища /ПСАРОВАВАС/.

Повечето служители са с дългогодишен професионален опит. Има добра организация на работа, вкл. и за взаимозаменяемост, когато това се налага. Оказва се взаимопомощ и сътрудничество. Услугите се предоставят навременно и ефективно.

Действащото длъжностно разписание удовлетворява нуждите на съда.

II. Движение на делата

Година	Постъпили през годината дела	Всичко за разглеждане дела	Всичко свършени дела	Свършени дела в срок до 3 месеца	% на свършени дела в срок до 3 месеца
2008	663	919	753	636	84 %
2009	999	1165	989	883	89 %
2010	1218	1394	1218	1126	92 %

През 2010г. в РС-Исперих са *разгледани общо 1394* дела, от тях 987 граждански и 407 наказателни.

От тях *висящи дела в началото на отчетния период* са били общо **176** броя – 107 граждански и 69 наказателни.

Постъпили през отчетната година са общо **1218** дела, от които граждански 880 броя и наказателни - 338 броя.

Общият брой *свършени дела* през 2010г. е **1218**, от които граждански 869 броя, а наказателни - 349 броя.

Свършените дела са 87 % от общо разгледаните 1394 дела през отчетната година и 100 % от общо постъпилите дела.

Свършени *в срок до 3 месеца* са **1126** /844 граждански и 282 наказателни/, които представляват **81 % от всички разгледани дела и 92 % от общо свършените дела**. По отношение на гражданските дела този срок е отчитан от насроченото първо с.з. до решаването на делото /по последни указания на ВСС за попълване на статистическите форми/, а по отношение на наказателните дела – от образуване на делото до решаването му.

Със съдебен акт по същество са приключили общо **998** дела /775 граждански и 223 наказателни/, които представляват 82 % от всички свършени дела.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

Общият брой постъпили дела през 2010г. /**1218**/ се е *увеличил* спрямо постъпилите дела през 2009г. /999/ с 22 %, а спрямо 2008г. /663/- с 84 %.

Общият брой свършени дела през 2010г. /1218/ се е *увеличил* спрямо 2009г. /989/ с 23 %, а спрямо 2008г. /753/ – с 62 %.

Висящи в края на отчетния период са останали 176 дела – 118 граждански и 58 наказателни, без промяна спрямо висящността в началото на отчетния период, но спрямо общия брой разгледани дела *висящността е намаляла* спрямо предходните години, като останалите висящи дела в края на 2010г. /176/ представляват 13% от всички разгледани 1394 дела. През предходната 2009г. останалите висящи 176 дела са били 15 % от общо разгледаните 1165 дела, а през 2008г. останалите висящи 166 дела са били 18 % от общо разгледаните 919 дела.

Делата в РС-гр.Исперих се образуват в съответствие с изискванията на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища. Разпределят се по докладчици в деня на образуването им въз основа на програма за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор по поредността на постъпването им, като се въвеждат последователно по пореден номер на делото, по групи – граждански и наказателни дела между всички съдебни състави. Няма профилирани състави. Всеки съдия разглежда дела от двете групи – граждански и наказателни, и всички съдии поемат дежурство.

Оригиналните протоколи за извършеното разпределение се прилагат към воден Регистър за случайния подбор, в който се подреждат ежедневно. Копия от протоколите се прилагат и към всяко едно от разпределените дела.

Делата в РС-гр.Исперих се образуват в съответствие с изискванията на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища. Разпределят се по докладчици в деня на образуването им въз основа на програма за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор по поредността на постъпването им, като се въвеждат последователно по пореден номер на делото, по групи – граждански и наказателни дела между всички съдебни състави. Няма профилирани състави. Всеки съдия разглежда дела от двете групи – граждански и наказателни, и всички съдии поемат дежурство.

Оригиналните протоколи за извършеното разпределение се прилагат към воден Регистър за случайния подбор, в който се подреждат ежедневно. Копия от протоколите се прилагат и към всяко едно от разпределените дела.

Въпреки ползването на софтуерния продукт за отчетния период практически не е постигнато равномерно разпределение и равномерно натоварване по докладчици. В тази връзка следва да се отчете тенденцията, започнала още от 2009г., в един ден да постъпват значителен брой дела, подлежащи на разглеждане по реда на Заповедното производство по ГПК. Поради разпределянето им на дежурен съдия, за последния в един кратък период се получава голямо натоварване. Същевременно натрупаната голяма бройка разпределени дела се компенсират от електронната програма спрямо останалите съдебни състави, разпределяйки им постъпните след това дела, подлежащи на разглеждане по общия ред, в т.ч. с по-голяма фактическа и правна сложност. С оглед преодоляване на проблема, по решение на Общото събрание на съдиите в РС-гр.Исперих и издадена във връзка с него Заповед на административния ръководител, през 2011г. делата по Заповедното

производство няма да се разпределят на дежурен съдия, а на принципа на случайния подбор между всички съдии.

Невъзможността да се прогнозира и контролира потокът на постъпленията от различните видове дела е една от причините, поради които не може да се постигне равномерна натовареност между съдиите. Освен това софтуерната програма отчита единствено вида и бройката на делото, но не и неговата фактическата и правна сложност, като в една и съща група делата не са с еднаква тежест.

Отделно от горното, през различни периоди на отчетната година е изменял процентът натовареност по съдебни състави. През първото шестмесечие работеха само два съдебни състава при 100 % натовареност във всяка група от делата. През второто шестмесечие и след заемане на третата съдийска бройка беше намален процентът натовареност на председателя на съда на 70 % във всяка група дела, както и новоназначеният съдия, с цел въвеждане в работата, за около един месец беше с намален процент натовареност - 20 % в групата на гражданските дела. Впоследствие същият е увеличен на 100 %.

Следва да се отчетат и отсъствията на съдиите поради ползване на различни видове отпуски. Тук следва да отбележим отпочналия в цялата страна процес на изчистване на натрупаните и неползвани стари годишни отпуски.

Като цяло, предвид всички изложени горе причини, отчитаме неравномерна натовареност на отделните съдебни състави в различни периоди от годината, въпреки последващото компенсиране обема на разпределените дела по бройки чрез електронната програма. Това е и една от причините в съответните периоди на по-голяма натовареност, да се констатира съпътстващи забавяния при насрочването, разглеждането и решаването на делата.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица на движението на делата /статистическа форма/.

III. Работа по ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

Година	Постъпили през годината дела	Всичко за разглеждане дела	Всичко свършени дела	Свършени дела в срок до 3 месеца	% на свършени дела в срок до 3 месеца
2008	316	442	342	323	94 %
2009	612	712	605	582	96 %
2010	880	987	869	844	97 %

1. Постъпили граждански дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2010 година са *разгледани общо* 987 граждански дела. От тях *постъпилите* през отчетната година са 880 броя граждански дела

/по групи, съобразно последните статистически таблици на ВСС: 132 дела по общия ред; 29 дела по реда на Бързото производство – чл.310 и сл. от ГПК; 121 частни граждански дела, отделно от тях 537 дела по Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/; 7 дела са отчетени като производства по търговски спорове /от и срещу търговци/ и 54 други граждански дела/.

Постъпилите граждански дела през 2010г. /880/ са се увеличили с 44% спрямо 2009г. /612/, а спрямо 2008г. /316/ са се увеличили със 78 %.

Постъпленията на отделни видове граждански дела през последните три години е както следва:

	Вещни	Делби	Облигационни, в т.ч. от и срещу търговци
2008 г.	20 бр.	22 бр.	11 бр.
2009 г.	21 бр.	19 бр.	27 бр.
2010 г.	17 бр.	17 бр.	45 бр.

	Трудови	ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ	Издържки
2008 г.	8 бр.	2 бр.	18 бр.
2009 г.	6 бр.	3 бр.	7 бр.
2010 г.	9 бр.	-	15 бр.

	Изд. На изп.листи, в т.ч. Заповедно производство по ГПК	Охранителни производства	Брачни /в т.ч. и охранителните по чл.51 от СК/, родителски права и др. по СК
2008 г.	71 бр.	66 бр.	55 бр.
2009 г.	322 бр.	143 бр.	64 бр.
2010 г.	537 бр.	187 бр.	53 бр.

Сравнителния анализ на горепосочените цифри сочи, че най-драстично е увеличението при делата, разгледани по реда на *Заповедното производство*, които съставляват 537 броя, или 61 % от общия брой постъпили през годината граждански дела.

Образуваните *други частни граждански дела* – за обезпечение на бъдещ иск, разрешения за разпореждане с имущество на ненавършили пълнолетие и поставени под запрещение лица /чл.130, ал.3, чл.165, ал.4 и чл.168 от СК/, разрешения за сключване на граждански брак от непълнолетни над 16 години /чл.6, ал.2 от СК/, откази от наследство и др. съставляват 14 %, те са 121 от общия брой постъпили през годината дела.

По този начин общо постъпилите през 2010г. *частни граждански дела са 658 дела или 75 % от общо постъпилите 880 граждански дела*, като при тях се наблюдава увеличаване с всяка изминала година. През 2009г. са били 387 дела, съставляващи 63 % от общо постъпилите граждански дела през годината, а

през 2008г. са били 104 дела или 33 % от общо постъпилите през годината граждански дела. Рязкото увеличение се дължи на големия брой *заповедни производства*, образувани през 2010г., както беше посочено горе – 61 % от общо постъпилите граждански дела, спрямо 2009г. – които съставляват 53 % от общо постъпилите граждански дела и спрямо 2008г. – 71 дела за издаване на изп.листи, представляващи 22 % от общо постъпилите граждански дела през годината. Горното налага извод, че Заповедното производство все повече се налага като удобен – бърз и ефективен процесуален способ за удовлетворяване претенциите на кредитори спрямо неизправните длъжници.

Повтаря се миналогодишната тенденция на високо постъпление на *охранителните производства* – постъпили 187 дела, които представляват 21 % от общо постъпилите през годината граждански дела. По този ред в РС-гр.Исперих се разглеждат и делата по Закона за закрила на детето, които са 26 от новопостъпилите дела, по ЗГР и типичните охранителни производства, уредени в ГПК. В обобщената справка за движението на делата, те са включени в групата на *т.нар. други граждански дела*.

От *гражданските дела по общия ред* на първо място по постъпление продължават да са *исковете по Семейния кодекс* – за прекратяване на граждански брак, исковете за родителски права и др. – общо 54 дела, които представляват 6 % от общия брой постъпили граждански дела. Отделно от тях са *исковете за издръжка* – 15 дела, които се разглеждат по реда на Бързото производство по ГПК. При тях отчитаме двойно увеличение спрямо постъпленията от предходната 2009г., но са намалели спрямо постъпките дела за издръжка през 2008г. Като причина за увеличението на делата през 2010г. следва да се отчете съществено по-благоприятната нормативна уредба в новия СК /в сила от 01.10.2009г./, който въведе значително по-висок минимален праг на издръжката за децата и в тази връзка предостави една добра възможност за защита на интересите им спрямо лицата, които я дължат.

Увеличение спрямо предходните години се наблюдава при *облигационните искове, в т.ч. от и срещу търговци*. В Районен съд-гр.Исперих не се води отделен регистър за търговски дела. Последните се образуват като граждански дела и се разглеждат по общия ред на ГПК.

Относително постоянно спрямо предходните години е постъплението при *вещните искове, делбите, трудовите дела*, с тенденция към намаление при първите две групи. Намалели са и исковете *по Закона за защита от домашното насилие /ЗЗДН/* – 21 постъпили дела спрямо 28 дела от предходната 2009г. Те се разглеждат по общия ред, без размяната на книгата по чл.131 от ГПК.

През отчетната 2010 година отново се наблюдава увеличение на *установителните искове по чл.422 във вр. с чл.415, ал.1 от ГПК*, като последица от значителното постъпление на делата, разглеждани по реда на Заповедното производство.

2.Свършени граждански дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* граждански дела през отчетния период е 987, а на *свършените* – 869 броя /119 дела по общия ред; 24 дела по реда на Бързото производство – чл.310 и сл. от ГПК; 1 административно дело по ЗСПЗЗ

и ЗВГЗГФ; 121 частни граждански дела, отделно от тях 528 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 76 други граждански дела/.

Свършените граждански дела през 2010г. /869/ са се увеличили с 44 % спрямо 2009г. /605/, а спрямо 2008г. /342/ - със 154 %.

Със съдебен акт по същество са приключили 775 граждански дела.

Висящи /несвършили/ граждански дела *в началото на 2010г.* са били 107 дела, а *в края на годината* са 118 дела. Спрямо общия брой разгледани през годината граждански дела *висящността е намаляла* спрямо предходните години, като останалите висящи граждански дела в края на 2010г. /118/ представляват едва 12 % от всички разгледани 987 граждански дела, което е добър показател за дейността на съда. За сравнение - висящите граждански дела в края на 2009г. /107/ са били 15 % от всички разгледани 712 граждански дела. В края на отчетната 2010 година, както и в предходните периоди, най-голяма си остава висящността при гражданските дела, разглеждани по общия ред - останали висящи 75 дела, които представляват 39 % от общо за разглеждане 194 дела от този вид.

От всички разгледани през 2010г. граждански дела /987 бр./ - общо *свършените /869 бр./ представляват 88 %*. Този процент се е *завишил* в сравнение с предходната 2009г., когато свършените 605 дела са представлявали 85 % от общо разгледаните 712 бр., както и спрямо 2008 година, когато свършените 342 дела са представлявали 77 % от общо разгледаните 442 граждански дела.

3.Решени граждански дела по същество.

3.1. Анализ по видове.

Спрямо всички свършени граждански дела през 2010г. /869, в т.ч. и прекратените/, приключените с акт по същество /775/ съставляват 89 %, а спрямо всички разгледани през годината граждански дела /987/, свършените с акт по същество са 79 %.

Най-много приключили с акт по същество са делата, разгледани по реда на *Заповедното производство* - 516 дела от общо свършените 528 дела от този вид /98 %/.

Следват *частните граждански дела /извън Заповедното производство/-* 111 от общо свършените от този вид 121 дела /91 %/.

След това са така наречените *други граждански дела /охранителни, в т.ч. брачните за развод по взаимно съгласие, по Закона за закрила на детето, по ЗГР; по Закона за защита от домашно насилие и др./*. От тях с акт по същество са приключили 64 дела, или 84 % от общо свършените 76 дела от този вид.

Следват *гражданските дела, разглеждани по общия ред*, от които с акт по същество са приключили 71 дела, или 60 % от общо свършените 119 дела от този вид.

3.2.Свършени граждански дела в тримесечен срок.

Според указанията на ВСС за попълване на статистическите отчети продължителността на разглеждане на гражданските дела се отчита от първото

насрочено с.з. до произнасянето на крайния съдебен акт по делото за срок „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През отчетната 2010 година *в срок до 3 месеца* от първото с.з. до решаването на делото *са приключени 844 граждански дела*, които съставляват **97 %** от общо свършените през годината граждански дела /869/ и **86 %** от общо разгледаните граждански дела /987/. По видове в тримесечен срок са приключени 98 дела по общия ред; 22 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 121 ч.гр.дела; 528 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 75 броя други дела.

Приключили *в срок над 3 месеца* остават 25 от общо свършените граждански дела.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

Общият брой *свършени в срок до 3 месеца* дела през 2010г. /844/- **97 %** от общо свършените през годината граждански дела /869/, се е *увеличил* спрямо свършените в срок до 3 месеца през 2009г. /582/ - **96 %** от общо свършените /605/ и спрямо 2008г. /323/ - **94 %** от общо свършените през годината граждански дела /342/.

По видове дела, през 2010г. *на 100 %* в 3-месечен срок са приключени *частните граждански дела, в т.ч.* и делата, разгледани *по реда на Заповедното производство* /по чл.410 и чл.417 от ГПК/.

На 99 % в 3-месечен срок са приключили *т.нар. други граждански дела* – 75 дела от общо свършените 76 дела от този вид. В тяхната бройка отчитаме охранителните производства, вкл. разводите по взаимно съгласие, по Закона за закрила на детето, по ЗГР, делата по Закона за защита от домашното насилие и др.

Следват гражданските дела, разгледани по реда на *Бързото производство* /чл.310 и сл. от ГПК/ - 92 % или 22 дела от общо свършените 24 дела от този вид.

От общо свършените 119 *граждански дела по общия ред* 82 %, или 98 дела са приключили също в 3-месечен срок от първото с.з.

По 136 от общо свършените през годината 869 граждански дела е провеждана *размяна на книжа*. От тях по 68 дела размяната на книжата е продължила 1 месец, от които 1 дело е по реда на Бързото производство, по 21 граждански дела времетраенето на размяната е до 2 месеца, по 18 дела – до 3 месеца и по 25 дела над 3 месеца. Забавянето при размяната на кижата се дължи на проблеми при връчване на съобщенията по правилата на ГПК, както и често съпътстващата този етап на съдебното производство формална процедура за предоставяне на правна помощ по ЗПрП в случаите по чл.47, ал.6 и чл.48, ал.2 от ГПК, когато по силата на закона се следва такава, и случаите по чл.95 от ГПК – когато страните са поискали предоставяне на правна помощ. В тези случаи насрочването на делата допълнително се забавя поради необходимостта да бъде предоставена на особения представител нов едномесечен срок за писмен отговор.

След размяната на книгата, или изтичането на срока за писмен отговор, делата преобладаващо се насрочват в съдебно заседание за период до 2 месеца. Отчитаме случаи, при които насрочването *надхвърля този 2-месечен период.*

Като обективни причини отчитаме:

- тежестта на делата /фактическа и правна сложност на делото, вкл. и усложнения от процесуално естество като отклонения във връзка с предмета и страните по делото или развитието на производството/;
- по-голямата натовареност на отделните съдебни състави през различни периоди от годината по причините, обсъдени горе в Раздел „Кадрова обезпеченост“, в т.ч. работата в намален състав през по-голямата част от годината /двама вместо трима съдии/ поради ползване на различни видове отпуски;
- периода на съдебна ваканция – насрочване на делата отпреди за след съдебна ваканция.

Субективни фактори остават самоподготовката, дисциплината и стапента на организираност на отделните съдии.

В РС-гр.Исперих няма профилирани състави, като всеки съдия има определени два дни от седмицата за насрочване на редовен график на съдебните заседания. Обичайно единият ден е за насрочване на граждански дела, а вторият за насрочване на наказателни дела.

Много често се налага насрочването на дела в извънреден график, когато производствата са с незабавен характер или законът изисква разглеждането им в кратки срокове /Бързи производства по ГПК, делата по Закона за закрила на детето и Закона за защита от домашно насилие/.

От разгледаните през 2010г. граждански дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 57 дела са *отложени* в две заседания, от които 42 броя са решени; 18 дела са отложени в 3 заседания, от които 15 са решени. В повече от 3 заседания са отлагани 22 дела, от които 12 броя – решени.

В книгата за открити заседания съдебните секретари редовно вписват причините за отлагане на делата. Основни причини са:

- нередовно призоваване на страни;
- отсъствие на страни по уважителни причини /чл.142 ГПК/;
- по искане на страните с оглед преговори и доброволно уреждане на спора помежду им;
- събиране на доказателства, вкл. и непредставяне на заключения по назначени от съда експертизи или неявяване на вещите лица;
- има случаи на невъзможност да се сформира експертен състав по назначена експертиза;
- отстраняване на съдии поради отвод;
- други обективни причини, извън поведението на страните – особености в самото съдебно производство, които предполагат провеждане на повече от едно с.з, като съдебната делба; възлагане на съдебни поръчки до чуждестранен съд;
- недобросъвестно процесуално поведение на страните – поради неизпълнение указанията на съда за внасяне в срок на депозити по назначени експертизи, за ангажиране на допуснати от съда доказателства и др.

- грешки и пропуски на служители от съдебната администрация – неизпълнение или неточно изпълнение на указанията на съда във връзка с призоваване на страни или събиране на доказателства.

В по-голямата си част причините за отлагане на делата са обективни.

Съдебните актове по гражданските дела се изготвят преимуществено в законните срокове. Като причини за разглеждане и приключване на делата в срок над 3 месеца от образуването отчитаме:

- продължителният период до провеждане на първо съдебно заседание – поради проблеми при размяната на книжата и съпътстващите законови процедури в тази връзка по връчване на съобщенията, предоставяне на правна помощ и определяне на срок за писмен отговор;
- забавяния при насрочване на делата, обсъдени горе;
- необходимост от отлагане на делата по причини, изложени по-горе;
- по-голямата натовареност на отделните съдебни състави през различни периоди от годината по причините, също обсъдени горе, в т.ч. работата в намален състав през по-голямата част от годината /двама вместо трима съдии/ поради ползване на различни отпуски;
- периода на съдебна ваканция – насрочване и отлагане на делата отпреди за след съдебна ваканция;
- забавяния при решаването на делата над законоустановения срок от обявяването им за решаване.

4. Прекратени граждански дела – анализ на причините.

Общият брой на прекратените граждански дела през 2010г. е 94. От тях 6 дела са прекратени *при постигната съдебна спогодба* между страните. Основните причини за прекратяването на делата, *извън тези по спогодба*, могат да се групират в няколко основни групи, а именно:

- изпратени в Разградски окръжен съд за определяне на друг равен съд – 23 дела;
- изпратени по подсъдност на друг съд – 11 дела;
- поради оттегляне или отказ от иска – чл. 232 и чл.233 от ГПК– 14 дела;
- поради невявяване на страна без уважителни причини в първото по делото съдебно заседание при развод – чл.321, ал.1, респ. чл.330, ал.2 от ГПК – 5 дела;
- оставени без разглеждане, поради недопустимост на иска – 1 дело;
- върнати иски молби поради неотстраняване в срок на допуснати нередовности – 13 дела;
- поради липса на надлежна страна в процеса - 3 дела;
- поради извънсъдебно уреждане на спора – 1 дело;
- внасяне в архив поради невнесен депозит в производствата за съдебна делба – 2 дела.

5.Обжалвани граждански дела. Законосъобразност на съдебните решения.

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите –

отделно за обжалваните решения и обжалваните определения по граждански дела, съгласно утвърдените от ВСС индекси /приложени таблични форми/.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

От всички разгледани през 2010г. граждански дела /987/, обжалвани са 5 %, или 48 дела. През предходната 2009г. обжалваните граждански дела са били 6 % от общо разгледаните, а през 2008г. обжалваните са били 8 %. Изложеното сочи тенденция към намаляване процента на обжалваните граждански дела.

По видове дела през 2010г. най-много са обжалваните *граждански дела, разгледани по общия ред* – 21 обжалвани, или 11 % от общо разгледаните 194 дела от този вид. От общо разгледаните *по реда на Заповедното производство* 538 дела, обжалвани са 16 дела, но те представляват 3 % от общо разгледаните от този вид. 23% са обжалваните дела *по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/* - 7 от общо разгледани 30 дела. Обжалвани от групата на т.нар. *други граждански дела* са 4 броя, които представляват 4 % от общо разгледаните 95 дела от този вид.

По видове обжалвани съдебни актове:

Решения:

Обжалвани през 2010 година са общо **14 решения** по граждански дела.

- **Потвърдени** изцяло /индекс 1/ са 12 решения.

- **Отменени изцяло** решения /индекс 2/ - 1 решение по гр.д.№ 126/2008г. на РС-гр.Исперих. Предмет на делото е спор за собственост. Решението на първоинстанционния съд е отменено поради несъответно прилагане на материалния закон.

- **Оставено в сила в една част; отменено, обезсилено или нощожно поради нарушение на материалния или процесуалния закон, върнато или не за ново разглеждане в друга част** /индекс 4/ - 1 решение по гр.д.№ 91/2006г. - отменено в частта, в която съдебното производство е било прекратено поради недопустимост на предявения иск, като въззивният съд е решил делото по същество в тази част и е отхвърлил иска, в друга част първоинстанционното решение е потвърдено, а в останалата част е влязло в сила като необжалвано.

Определения/Разпореждания/:

Обжалвани през 2010 година са общо **9 определения** и **20 разпореждания** по граждански дела.

- **Потвърдени** изцяло /индекс 1/ са 3 определения и 5 разпореждания.

- **Отменени изцяло** /индекс 2/ са 6 определения и 10 разпореждания.

Определенията са, както следва:

- по гр.д.№ 350/2010г. - определение, с което е прекратено съдебното производство и постановено връщане на исковата молба поради неотстранени в срок нередовности, констатирани от съда. Въззивният съд приема, че е допуснато нарушение на процесуалните правила, тъй като указанията на съда за отстраняване на нередовностите не са били надлежно връчени нито на страната, нито на новоназначения ѝ особен представител. Посочен е и пропуск за указване на допълнителна, неконстатирана от първоинстанционния съд, нередовност на исковата молба. Делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия по него;

- по гр.д.№ 73/2010г.; гр.д.№ 74/2010г.; гр.д.№ 75/2010г. и гр.д.№ 76/2010г., всичките с еднакъв предмет – определения, с които е постановено връщане на исковата молба с правно основание чл.128 от КТ поради недопустимост на иска. Първоинстанционният съд е приел, че спорът между страните не може да бъде квалифициран като трудов, тъй като става въпрос за облигационни отношения. Въззивният съд приема незаконосъобразност на постановените актове, тъй като районният съд е разгледал въпроси по същество на иска, които не се отразяват на неговата допустимост. Констатирана е допълнителна нередовност на исковата молба, която не е била предмет на преценка от районния съд и са дадени указания в тази насока. Делата са върнати за продължаване на съдпроизводствените действия по тях;

- по гр.д.№ 8/2010г. – определение, с което е прекратено съдебното производство и делото изпратено по подсъдност за разглеждане и решаване от РС-гр.Разград. Въззивният съд приема необоснованост и незаконосъобразност на акта, тъй като първоинстанционният съд не е съобразил, че на ответника не е предоставена възможност от закона за избор на местна подсъдност на делото, каквато има ищецът по чл.115 от ГПК. Делото е върнато за разглеждане на предявения иск.

Разпорежданията са, както следва:

- ч.гр.д.№№ 426/2010г., 427/2010г., 428/2010г., 429/2010г., 430/2010г., 431/2010г., 432/2010г., ч.гр.д.№ 600/2009г., ч.гр.д.№ 612/2009г. и ч.гр.д.№ 16/2010г. – разпореждания по Заповедно производство, с които се отхвърля искането за издаване на Заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по чл.418 във вр. с чл.417 от ГПК поради нередовност от външна страна на документа /извлечение от сметка/, сочен като изпълнително основание, неударстворяващ изискуемо вземане. Въззивният съд приема, че е налице редовен документ по чл.417, т.2 от ГПК, съответно извлечение от задължение по партида на длъжник на ДФ “Земеделие” по първите 7 дела, респ. извлечение от счетоводните книги на Банката-заявител по последните 3 дела, при липса на изрични формални изисквания относно извлечението и постановява издаването на Заповед за незабавно изпълнение. Делата са върнати за извършване на надлежните съдпроизводствени действия по тях, за издаване на Заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист.

- *Отменени изцяло поради невиновно поведение на съда - поради представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция /индекс 3а/ са 2 разпореждания:*

- по гр.д.№ 204/2009г. и гр.д.№ 523/2009г. - разпореждания за връщане на въззивна жалба поради неизпълнение на указанията на съда за внасяне на дължимата ДТ по въззивното производство. Окръжният съд констатира, че от страна на първоинстанционния съд не са били дадени указания на жалбоподателя по сметка на кой съд да внесе таксата, както и да представи платежния документ. В същото производство пред въззивния съд е установен фактът на внасяне на дължимата ДТ в съответния срок и делата са върнати за администриране на жалбите;

- *Оставени в сила в една част; отменени, обезсилени или ноцожни поради нарушение на материалния или процесуалния закон, върнати или не за ново разглеждане в друга част /индекс 4/ са 3 разпореждания:*

- по ч.гр.д. №№ 445/2010г.; 486/2010г. и 487/2010г. – разпореждания, с които районният съд е отказал издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу един от солидарните длъжници /авалист/ в отношение на менителнично поръчителство с главния длъжник. Въззивният съд е обосновал наличие на предпоставки за ангажиране на солидарна отговорност на авалиста по отношение на претендираното парично задължение и е отменил частично разпорежданията на районния съд в отвърлителната им част, допускайки незабавно изпълнение.

IV. Работа по НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

Година	Постъпили през годината дела	Всичко за разглеждане дела	Всичко свършени дела	Свършени дела в срок до 3 месеца	% на свършени дела в срок до 3 месеца
2008	347	477	411	313	76 %
2009	387	453	384	301	78 %
2010	338	407	349	282	81 %

1.Постъпили наказателни дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2010 година са *постъпили* 338 броя наказателни дела /по групи, съобразно статистическите таблици на ВСС: 107 наказателни дела от общ характер; 7 наказателни от частен характер дела; 44 дела по чл.78а от НК; 56 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 40 дела; 84 административно-наказателни дела/.

Постъпилите наказателни дела през 2010г. /338/ са *намалели* с 14 % спрямо 2009г. /387/, а спрямо 2008г. /347/ - с 3 %.

При сравнителния анализ се установява, че постъплението на *наказателните от общ характер дела /НОХД/ е намаляло* – 107 дела през 2010г., които представляват 32% от общо постъпилите наказателни дела през годината. В сравнение с предходната 2009г., постъпилите НОХД са били 181, а през 2008 година са били 155.

Отново най-голяма част от постъпилите НОХД са за *престъпления против собствеността* – общо 44 дела, от тях 30 кражби, 2 грабежа, 5 присвоявания, 5 измами, от които 2 документни. Тенденцията при този вид престъпления е към намаляване спрямо предходните години – през 2009г. са били 77 дела /от тях най-много кражби-58/, а през 2008г. са били 73 дела /от тях отново най-много кражби – 56/.

Продължава да е голямо и тревожно постъплението на делата за *общоопасните престъпления*, които са общо 42 дела, от тях 36 са само делата за транспортни престъпления. Все пак отчитаме намаление спрямо предходните години, като през 2009г. са били общо 56 дела, от които 49 са делата за транспортни престъпления, а през 2008 година са били общо 60 дела, от които за транспортни престъпления – 58 дела.

Почти два пъти е намаляло постъплението на делата за *престъпления против личността*. През отчетната 2010г. са 7 дела спрямо 2009г., когато са били общо постъпили 13 дела, а през 2008г. са били 12 дела.

Съществено намаление се наблюдава при делата за *престъпления против стопанството*. През 2010г. са постъпили само 2 дела, спрямо 2009г., когато са постъпили 10 дела от този вид, а през 2008г. също са били 2 броя. Такава е тенденцията и при *документните престъпления*. През отчетната 2010г. е постъпило само едно такова дело, докато през 2009г. са били 10 дела, а през 2008г. също е имало само 1 постъпило дело от този вид.

Намалели са и *делата за престъпления против реда и общественото спокойствие*. През 2010г. е постъпило само едно такова дело, през 2009г. са били 4 дела, а през 2008г. - 5 дела.

Сравнително постоянно е постъплението при делата за *престъпления против правата на гражданите*. През 2010г. са постъпили 2 дела от този вид, колкото са били и през 2009г., докато през 2008г. не са постъпвали такива. Същата тенденция отчитаме и при делата за *престъпления против брака, семейството и младежта* – те са 4 постъпили дела през 2010, колкото са били и през 2009г., спрямо 1 дело през 2008г.

Намаление спрямо предходната отчетна година има по отношение на *наказателните от частен характер дела /НЧХД/*, т.е. образувани по тѣжба на пострадали лица. През 2010г. са постъпили 7 такива дела спрямо предходната 2009г., когато постъпилите НЧХД са били 12, а спрямо 2008г. постъпилите НЧХД са били 17.

Намаление има и при постъпилите *частни наказателни дела*. През отчетната 2010 година те са общо 96 дела, от които 40 *разпита пред съдия*, 14 *дела за групиране на наказания*, 2 *принудителни медицински мерки* и 1 *съдебна реабилитация*. През 2009 година са били общо 116 дела, от които 41 *разпита пред съдия*. Увделичение има спрямо 2008г., когато са били общо 86 дела, но при *разпитите пред съдия /42 дела/* постъплението е почти постоянно през всичките години. Като цяло винаги делът на този вид дела спрямо общото постъпление наказателни дела е относително голям. През 2010г. те са 28% от общо постъпилите 338 наказателни дела. През 2009г. те са били 30 % от общо постъпилите 387 наказателни дела, а през 2008г. - 25 % от общо постъпилите 347 наказателни дела.

Обратната тенденция, а именно *увеличение*, има при *делата по чл.78а*. През отчетната година броят им е *нарастнал* – общо 44 дела спрямо 35 постъпили през 2009г. и 17 постъпили дела през 2008г.

Съществено увеличение има при постъпилите *административно-наказателните дела /без тези по чл.78а от НК/*. Постъпилите през 2010г. административно-наказателни дела са 84 броя, като представляват 25% от общо постъпилите през годината наказателни дела. През 2009г. са били 43 броя, а през 2008г. - 72 дела.

Трайна особеност на този вид производства са: широк кръг на административно-наказващите органи; многобройност на различните материални закони, които се прилагат, с интензивни законодателни промени в тази насока, което затруднява допълнително работата на съдиите в преценката

за приложимия към времеизвършване на нарушението и най-благоприятен за дееца закон.

2.Свършени наказателни дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* наказателни дела през отчетния период е 407, а на *свършените* – 349 /133 наказателни дела от общ характер; 8 наказателни от частен характер дела; 40 дела по чл.78а от НК; 64 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 40 дела; 64 административно-наказателни дела – групирането съобразно статистическите таблици на ВСС/.

Свършените наказателни дела през 2010г. /349/ са намалели с 9 % спрямо 2009г. /384/, а спрямо 2008г. /411/ - с 15%.

Свършените през 2010 година 349 наказателни дела представляват 86 % от общо разгледаните 407 наказателни дела през годината. Този процент леко се е увеличил спрямо предходната 2009 година, когато свършените 384 наказателни дела са представлявали 85 % от общо разгледаните 453 наказателни дела и *е останал същия* спрямо 2008 година, когато свършените 411 дела са представлявали също 86 % от общо разгледаните 477 наказателни дела.

Със съдебен акт по същество са приключили 223 наказателни дела, от които с присъда са приключили 53 броя НОХД /отделно 66 споразумения/, 2 броя НЧХД, с решение 28 дела по чл.78а от НК и 54 административно-наказателни дела, с определения – 2 съдебни реабилитации, 2 принудителни медицински мерки, 17 дела за групиране на наказания.

Висящи /несвършили/ наказателни дела *в началото на 2010г.* са били 69 дела, а *в края на годината* са 58 дела. Висящността *незначително е намалела* спрямо тази в началото на отчетния период и е *почти постоянна* спрямо общия брой разгледани наказателни дела в сравнение с предходните години. Останалите висящи наказателни дела в края на 2010г. /58/ представляват 14 % от всички разгледани 407 наказателни дела. През миналата 2009г. останалите висящи наказателни дела в края на годината /69/ са били 15 % от общо разгледаните разгледани 453 наказателни дела. През 2008г. висащи в края на годината са били 66 дела, представляващи също 14 % от общо разгледаните през годината 477 наказателни дела.

В края на отчетния период най-голяма е висящността при *административно-наказателните дела /АНД/* - останали висящи 26 бр., които представляват 29 % от общо за разглеждане 90 АНД. Следват *наказателните от частен характер дела /НЧХД/*, от които са останали висящи 3 дела и те представляват 27 % от общо за разглеждане 11 дела. След това са *наказателните дела по чл.78а от НК* – висящи 9 дела, които представляват 18% от общо за разглеждане 49 дела. При *наказателните дела от общ характер /НОХД/* - останали висящи са 18 дела или 12 % от общо за разглеждане 151 дела от този вид. Най-малка е висящността при *частните наказателните дела /без разпитите/* – съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др. - 2, които представляват 3 % от общо за разглеждане 66 дела от този вид.

По видове дела, изцяло приключили на 100 % през 2010г. са единствено *разпитите пред съдия*, предвид естеството им.

Частни наказателни дела, извън разпитите пред съдия /съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др./ са 64 свършени, или 97 % от общо разгледаните 66 дела от този вид и 16 % от общо разгледаните 407 наказателни дела.

Следват свършените *НОХД /133/*, които представляват 88 % от общо разгледаните 151 дела от този вид, а от общо разгледаните наказателни дела са 33 %. В тази група *по реда на Глава 27 от НПК "Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция"* са приключили 27 дела, или 20 % от общо приключилите НОХДела. *По реда на Глава 25 от НПК "Незабавни производства"* – свършени са 14 дела и *по реда на Глава 24 "Бързи производства"* – 16 дела.

Свършените *40 дела по чл.78а от НК* са 82 % от общо разгледаните 49 дела от този вид и 10 % от общо разгледаните наказателни дела.

Свършените *НЧХД /8/* са 73 % от общо разгледаните 11 дела от този вид и 2 % от общо разгледаните наказателни дела.

Свършените *административно-наказателни дела /64/*, без тези по чл.78а от НК, са 71 % от общо разгледаните от този вид 90 дела. Спрямо общия брой разгледани наказателни дела /407/ те са 16 %.

3.Решени наказателни дела по същество. Анализ по видове.

Общият брой на свършените наказателни дела с акт по същество е 223 бр.

При *наказателните дела от общ характер /НОХД/* приключилите с акт по същество са 119 дела, от тях 53 присъди и 66 споразумения за решаване на делото. Споразуменията се отчитат и при прекратените наказателни дела, но следва да се съобразят като актове по същество, имащи значението на влезли в сила присъди.

Постановените *присъди по НОХД*, представляват 24 % от всички приключени с акт по същество наказателни дела. От тях *по реда на Глава 27 от НПК "Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция"* са постановени 27 присъди, които представляват 51 % от общо постановените присъди.

Отново най-висок е относителният дял на решенията с акт по същество наказателни дела по глава V от НК – *престъпления против собствеността*. Техният брой е 51 /от тях 24 присъди и 27 споразумения/. Само кражбите са осъдени с 13 присъди и 23 споразумения. Висок е процентът и на приключилите с акт по същество дела по глава XI от НК – *общоопасни престъпления*, които са 43 /от тях 11 присъди и 32 споразумения/. Само делата за транспортни престъпления са приключили със 11 присъди и 28 споразумения. На следващо място са престъпленията по глава II от НК – *престъпления против личността*, приключили с акт по същество 10 дела /6 присъди и 4 споразумения/. За *престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции /Глава VIII/* са постановени 4 акта по същество /3 присъди и 1 споразумение/.

Толкова са и свършените с акт по същество дела за *престъпления против брака, семейството и младежта* /глава IV от НК/ - постановени 4 присъди. С три акта по същество са приключилите дела за *документни престъпления* по глава IX от НК /2 присъди и 1 споразумение/. Решените по същество дела за *престъпления против правата на гражданите* /глава III от НК/ са 2, приключили с присъди. Толкова са и свършените дела за *престъпления против стопанството* /глава VI от НК/, при които също има постановени 2 акта по същество /1 присъда и 1 споразумение/.

Висок е процентът на приключилите с акт по същество *административно-наказателните дела* /без тези по чл.78а от НК/ - 54 с акт по същество, като представляват 24 % от общо решените по същество наказателни дела.

Следват *частните наказателни дела* /без разпитите/ - съдебни реабилитации, ПММ, групиране на наказания и др., от които с акт по същество са приключили 47 и представляват 21 % от общо приключилите по същество наказателни дела.

Следвани са от *делата по чл.78а от НК* /28 или 13 %/ и най-малко са *наказателните дела от частен характер /НЧХД/* - приключили с присъда 2 дела, или 1 % от общо решените по същество наказателни дела.

4.Разгледани наказателни дела в тримесечен срок. Бързина на наказателното производство.

Сроковете, в които са свършени наказателните дела се отчитат от образуването до постановяването на крайния съдебен акт „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През 2010 година *в срок до три месеца* са приключили **282 наказателни дела**, които представляват **81 %** от всички свършени наказателни дела /349/ и **69 %** от общо разгледаните през отчетната година наказателни дела /407/.

Процентът е *увеличен* в сравнение с 2009 година, когато приключилите в срок до 3 месеца наказателни дела /301/са представлявали 78 % от всички свършени наказателни дела /384/, както и прямо 2008г., когато приключилите в срок до 3 месеца наказателни дела /313/са представлявали 76 % от всички свършени наказателни дела /411/.

Като се изключат *разпитите пред съдия*, които предвид естеството им приключват на 100 % в срок до 3 месеца от образуването им, най-висок процент свършени в 3-месечен срок са *частни наказателните дела* - съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др. - 62, които представляват 97 % от общо свършените от този вид 64 дела и 94 % от общо разгледаните 66 от същия вид.

На следващо място са *наказателни дела по реда на чл.78а от НК* - 36, които представляват 90 % от общо свършените 40 дела от този вид и 73 % от общо разгледаните 49 дела.

Разгледаните в срок до три месеца *наказателни дела от общ характер /НОХД/* - 96 бр. представляват 72 % от общо свършените 133 дела от този вид и 64 % от общо разгледаните 151 дела.

Почти същият процент – 70 % са приключилите в 3-месечен срок *административно-наказателни дела* – 45 бр. от общо свършените 64 дела и 50 % от общо за разглеждане 90 дела от този вид.

Най-нисък е процентът на свършените в срок до 3 месеца *наказателни от частен характер дела /НЧХД/* – 3 бр. или 38 % от общо свършените 8 дела от този вид.

Като основните причини за разглеждане и приключване на делата в срок *над 3 месеца* от образуването им отчитаме:

- *забавяния при насрочване на делата:*

В 2-месечен срок от образуването са насрочени 321 дела съобразно изискванията на чл.252 от НПК.

В срок над 2 месеца от образуването са насрочени 7 броя НОХД и 5 броя АНД, като забавянията не са значителни /повечето са насрочени до 3 месеца от образуването/. Като обективни причини отчитаме:

- тежестта на делата /фактическа и правна сложност/;

- натовареност на съдиите;

- несъпоставимост спрямо работата на петима прокурори в РС-гр.Исперих. Постъплението на наказателни дела в резултат на труда на прокурорите е несъпоставимо и неравносложно спрямо възможностите по принцип и през отчетния период на съдиите в РС-Исперих, които освен наказателни дела, гледат и решават и значително повече граждански дела.

- периода на съдебна ваканция – насрочване на делата отпреди за след съдебна ваканция.

Субективни фактори остават самоподготовката, дисциплината и стапента на организираност на отделните съдии.

Делата по чл.78а от НК се насрочват в едномесечния срок от образуването им, съобразно чл.376, ал.1 от НПК. Спазват се и сроковете за насрочване на другите особени производства по НПК – по чл.358, ал.1, т.4 от НПК за Бързите производства, по чл.382, ал.2 при внесени споразумения, по чл.429, ал.2 при прилагането на принудителни медицински мерки.

Отделно от наказателните дела, сезирани от Районна прокуратура – гр.Исперих, са насрочваните наказателни от частен характер дела /НЧХД/ и административно-наказателни дела /АНД/.

В РС-гр.Исперих няма профилирани състави, като всеки съдия има определени два дни от седмицата за насрочване на редовен график на съдебните заседания. Обичайно единият ден е за насрочване на граждански дела, а вторият за насрочване на наказателни дела.

Често се налага насрочването на дела в извънреден график, когато производствата са с незабавен характер или законът изисква разглеждането им в кратки срокове. Всички наказателни производства с незабавен характер се насрочват за разглеждане в деня на постъпването им от дежурен съдия.

- друга причина за забавяне на съдебните производства по наказателни дела е *необходимост от отлагане на делата:*

От разгледаните през 2010г. наказателни дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 55 дела са отложени в две заседания, от които 51 броя са решени. От тях: НОХД – 27 бр., решени 25 бр.; НЧХД – 1 брой, 1 брой решено; АНД – 25 броя, 23 броя решени и ЧНД – 2 броя, всичките решени.

Отложени в 3 заседания са 22 наказателни дела, от които 15 броя са решени. От тях: НОХД – 9 бр., решени 8 бр.; АНД – 12 броя, 5 броя решени и ЧНД – 1 брой, което е решено.

В повече от 3 заседания са отложени 21 наказателни дела, от които 14 решени. От тях: НОХД – 10 броя, от които 7 решени; НЧХД – 1 бр., което е решено; АНД – 9 броя, решени 5 броя и ЧНД – 1 бр., решено 1 бр.

В книгата за открити заседания съдебните секретари редовно вписват причините за отлагане на делата. Основни причини са:

- нередовно призоваване на страни, чието присъствие е задължително;
- отсъствие на подсъдим или защитник по уважителни причини;
- по искане на страните с оглед постигане на споразумение или спогодба;
- необходимост от назначаване на служебна защита;
- събиране на доказателства, в т.ч. и трудно откриване на свидетели, променили постоянното си местоживееие, неявяване на вещи лица и др.;
- отстраняване на съдии поради отвод;
- промяна в реда на съдебното производство – преминаване от производство по реда на Глава 27 от НПК „Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция“ към производство по общия ред при необходимост от призоваване на свидетели и вещи лица;
- недобросъвестно процесуално поведение на страните – неявяване на подсъдим без уважителни причини, когато присъствието му е задължително, злоупотреба с правото на защита от страна на подсъдимите и техните защитници и др.
- грешки и пропуски на служители от съдебната администрация – неизпълнение или неточно изпълнение на указанията на съда във връзка с призоваване на страни или събиране на доказателства.

В по-голямата си част причините за отлагане на делата са обективни.

- *Други причини* за забавяне:

- по-голямата натовареност на отделните съдебни състави през различни периоди от годината по причините, обсъдени горе в Раздел „Кадрова обезпеченост“, в т.ч. работата в намален състав през по-голямата част от годината /двама вместо трима съдии/ поради ползване на различни видове отпуски;
- периода на съдебна ваканция – насрочване и отлагане на делата отпреди за след съдебна ваканция;
- забавяния при изготвяне на мотивите над законноустановения срок.

5. Прекратени наказателни дела – анализ на причините.

Прекратените през изтеклата година наказателни дела в РС-гр.Исперих са 126.

От тях прекратени НОХД са 80 броя, от които 66 дела са прекратени *поради приключването им със споразумение /чл.381-384 от НПК/,* 5 дела са прекратени *поради отводи на съдиите и изпратени на ВКС* по реда на чл.43, т.3 от НПК.

Върнати на прокуратурата през 2010г. са 16, от които 6 дела са върнати в открито заседание, а останалите в разпоредително заседание. Причините са различни:

1. нарушения на процесуалните правила, *свързани с реда за разглеждане на делото*:

- по АНД № 19/2010г. с докладчик Ел.Бояджиева – съдът е констатирал в открито заседание липса на основания по чл.78а от НК за разглеждане на делото по реда на Глава 28 от НПК “Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание”, тъй като става въпрос за продължавано престъпление по чл.26, ал.1 от ГПК, попадащо в Раздел IV на Глава Втора от НК - “Множество престъпления”, което прави недопустимо производството с оглед разпоредбата на чл.78а, ал.6 от НК. Със същия съдебен акт съдът е констатирал възможност в интерес на обвиняемото лице да се приложи разпоредбата на чл.182, ал.3 от НК, когато във връзка с конкретното обвинение, деецът не се наказва;

- по АНД № 158/2010г. с докладчик Юл.Цонева – съдът е констатирал в разпоредително заседание липса на основания по чл.78а от НК за разглеждане на делото по реда на Глава 28 от НПК “Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание”, тъй като става въпрос за престъпление с причинено увреждане смърт по непредпазливост, което прави недопустимо производството с оглед разпоредбата на чл.78а, ал.7 от НК /редакция от ДВ бр.26/2010г., предишна ал.6/;

2. съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или на неговия защитник*:

- пропуски, противоречия, неясноти в обвинението /в т.ч. в съдържанието на обвинителния акт/, свързани с правната квалификация на деянието или свързани с обсъждане на съставомерни обективни признаци от състава на престъплението – АНД № 19/2009г., АНД № 379/2009г., АНД № 94/2010г., АНД № 216/2010г., НОХД № 173/2010г., всичките с докладчик Ел.Бояджиева, произнесени в открито с.з.; АНД № 272/2010г. с докладчик Д.Купринджийска, произнесено в разпоредително заседание; НОХД № 9/2010г., НОХД № 86/2010г., НОХД № 192/2010г., НОХД № 269/2010г., НОХД № 286/2010г., всичките с докладчик Ел.Бояджиева, произнесени в разпоредително заседание; НОХД № 198/2010г. с докладчик Юл.Цонева, произнесено в разпоредително заседание;

3. съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на пострадалия* – НОХД № 4/2010г. и НОХД № 104/2010г. с докладчик Ел.Бояджиева, произнесени в разпоредително заседание;

4. Други: АНД № 132/2010г. с докладчик Юл.Цонева, произнесено в открито заседание – установено е наличие на нови фактически положения /чл.378, ал.3 от НПК/.

Голям е процентът на прекратените *наказателни дела от частен характер /НЧХД/* - 6, които представляват 55 % от общо разгледаните 11 НЧХД през годината. От тези дела 2 броя са прекратени поради *оттегляне на тѣжбата*. Поради *неявяване на тѣжителя и неговия повереник* без уважителни причини е прекратено 1 дело. Прекратени *поради отводи на съдиите и изпратени на ВКС* по реда на чл.43, т.3 от НПК са 2 дела. По 1 дело е отказано образуване на

производство от частен характер и делото е изпратено на РП-гр.Исперих за образуване на наказателно производство за престъпление от общ характер.

От *административно-наказателните дела* прекратени са 10 /11% от общо за разглеждане 90/. Поради *недопустимост на жалбите /като просрочени или по др. причини/* са прекратени 4 дела. 1 дело е изпратено *по подсъдност* на друг съд и по 1 дело материалите са изпратени на РП-гр.Исперих *с данни за извършено престъпление*. 4 дела от тази група са прекратени *поради отводи на съдиите и изпратени на ВКС* за определяне на друг еднакъв по степен съд.

Отделно са *делата по чл.78а от НК*, от които има 12 прекратени дела . От тях 7 дела са върнати на РП-гр.Исперих */обсъдени по-горе/*. 1 дело е прекратено, тъй като е *за престъпление, което се преследва по тѣжба на пострадалия*. 4 дела са прекратени *поради отводи на съдиите и изпратени на ВКС* за определяне на друг еднакъв по степен съд.

Прекратените *частни наказателни дела* са 17. В тази група са включени 8 частни наказателни дела, които принципно се явяват решени с акт по същество - върнати на РП-гр.Исперих след отмяна на Постановления за прекратяване или спиране на наказателно производство по чл.243 и чл.244 от НПК. Релно прекратени са 9 частни наказателни дела и те включват: 1 дело, образувано за приспадане на изгърпяна част от наказание, прекратено поради недопустимост на производството при наличие на влязъл в сила съдебен акт със същия предмет. 2 дела са прекратени и изпратени по подсъдност на компетентния съд, 1 дело е изпратено на ВКС поради отвод на съдиите за определяне на друг еднакъв по степен съд. 3 от прекратените частни наказателни дела са съдебни поръчки. 1 дело е прекратено поради непроведен разпит пред съдия. 1 дело е образувано неправилно за произнасяне относно вещественно доказателство по друго наказателно дело, приключило с влязъл в сила съдебен акт.

6.Обжалвани и протестирани наказателни дела. **Законосъобразност на наказателното производство.**

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите – отделно за обжалваните решения и обжалваните определения по наказателни дела, съгласно утвърдените от ВСС индекси /приложени таблични форми/.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

От всички разгледани през 2010г. наказателни дела /407/, обжалвани и протестирани са 10% от тях, или 40 дела. Също толкова – 10% са били обжалваните и протестирани наказателни дела и през двете предходни години, съответно през 2009г. 44 дела от всички разгледани 453 и през 2008г. - 46 дела от всичко разгледани 477 наказателни дела.

Потвърдени изцяло /индекс 1/ през 2010г. са актовете по 23 дела. От тях 8 присъди по НОХД, 5 решения по АНД, 9 определения и 1 разпореждане.

Отменени изцяло /индекс 2г/ са 11 съдебни акта по наказателни дела. От тях:

- 2 присъди:

- една *осъдителна присъда* – по НЧХД № 323/2009г. с докладчик Ел.Бояджиева – отменена поради оттегляне на тъжбата в хода на въззивното производство;

- една *оправдателна присъда* – по НОХД № 329/2009г. с докладчик – командирован съдия Пл.Ангелов – отменена, като деецът е признат за виновен в извършване на по-леко наказуем състав на същото престъпление и освободен от наказателна отговорност с налагане на адм.наказание по чл.78а от НК;

- 2 решения:

- едно *оправдателно решение* в производство по Глава 28 от НПК “Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание” – чл.78а от НК – АНД № 74/2010г. с докладчик Ел.Бояджиева – отменено като неправилно и незаконосъобразно, като въззивният съд е констатирал, че към момента на образуване на съдебното производство в РС-гр.Исперих е бил изтекъл абсолютният давностен срок за погасяване на наказателното преследване и е прекратил наказателното производство;

- едно решение по НАХД № 313/2009г. с докладчик – командирован съдия Пл.Ангелов - АНД № 8/2009г. – отменено поради нарушение на процесуалния закон. Въззивният съд е приел наличие на формален порок в обжалваното НП, което не се споделя от касационната инстанция;

- 7 определения:

- по ЧНД № 62/2010г. с докладчик Ел.Бояджиева – отменено определение за вземане на МН “Задържане под стража”, като въззивният съд определя по-лека МН.;

- по ЧНД № 205/2010г. и ЧНД № 151/2010г., двете с докладчик Ел.Бояджиева – отменени определения по чл.243, ал.5 от НПК, с които са отменени прокурорски актове за прекратяване изцяло или частично на образувани наказателни производства. Първото е отменено поради постановяването му от незаконен състав предвид наличие на основание за отвод на съдия Бояджиева. Второто е отменено като незаконосъобразно и необосновано;

- АНД № 216/2010г. с докладчик Ел.Бояджиева – отменено като незаконосъобразно и необосновано определение, с което по реда на чл.378, ал.3 от НПК делото се връща на РП-гр.Исперих поради допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, накърняващо правото на защита на обвиняемия. Въззивният съд обсъжда като отменително основание нарушения на процесуалния закон;

- АНД № 250/2010г. с докладчик Юл.Цонева, АНД №№ 251/2010г. и 252/2010г., двете с докладчик Д.Купринджийска – отменени като неправилни определения за прекратяване на административнонаказателното производство поради недопустимост на въззивните жалби като просрочени. Пред касационната инстанция са представени нови доказателства, които установяват, че е бил спазен срокът за подаване на въззивните жалби.

Изменени:

- *само в наказателната част* /индекс За/:

- 3 **присъди** – по НОХД № 87/2010г. и НОХД № 146/2010г. – районният съд е определил ефективно изтърпяване на наказанието “Лишаване от свобода” като е посочил алтернативно мястото на изтърпяване на наказанието

- в затвор или затворническо общежитие от закрит тип. Въззивният съд приема, че такава алтернативност е недопустима, тъй като мястото на изтърпяване на наказанието трябва да бъде ясно и категорично определено. Поради горното е изменил присъдите на първоинстанционния съд в тази им част;

- по НЧХД № 185/2009г. – съдът е признал подсъдимия за виновен, но го е освободил от наказание, като е приел наличие на реторсия. Уважил е частично предявения от пострадалата граждански иск. Въззивният съд е отменил присъдата само в накателната част, като е приел липса на реторсия, освободил е подсъдимия от наказателна отговорност и му е наложил адм.наказание по чл.78а от НК;

- **1 решение** – по АНД № 324/2009г. – районният съд е отменил частично обжалваното НП като незаконосъобразно и го е потвърдил в друга част. Въззивният съд отменя решението на първоинстанционния съд в частта, с която е отменено НП и го потвърждава в съответната част.

- *само в гражданско-осъдителната част* /индекс 3б/: **1 присъда** - по НОХД № 360/2009г. – районният съд е оправдал подсъдимия по обвинението за извършено престъпление, но го е осъдил да заплати обезщетение за причинени на пострадалата имуществени щети. Въззивният съд потвърждава присъдата в наказателната част, но я отменя в гражданско-осъдителната част. Приема, че гражданският иск незаконосъобразно е бил приет за разглеждане в наказателния процес, тъй като е бил предявен единствено срещу непълнолетния подсъдим, без да е насочен и спрямо родителя, при когото живее. Въззивният съд оставя без разглеждане гражданския иск като недопустим.

Видно от отчетените данни броят на потвърдените актове значително надвишава този на отменените, което е показател за добрата работа и подготовка на съдиите.

По видове, анализът на обжалваните и протестирани наказателни дела сочи, че най-висок процент представляват обжалваните *наказателни дела от частен характер* /НЧХД/ - 18 % или 2 броя обжалвани от общо за разглеждане 11 наказателни дела от този вид. Обжалваните /протестирани/ *наказателни дела от общ характер* /НОХД/ са 17, които представляват 11 % от общо разгледаните от този вид 151 дела. Такъв е и процентът на обжалваните *административно-наказателните дела* /без тези по чл.78а от НК/ - 10 обжалвани дела от общо 90 разгледани от този вид. Почти толкова са и обжалваните *частни наказателни дела* - 8 на брой, които съставляват 12 % от общо разгледаните 66 дела. 6% са обжалваните и протестирани *наказателни дела по реда на чл.78а от НК* - 3 броя от общо разгледани 49 наказателни дела от този вид.

V.Средна натовареност на съдиите.

През 2010г. съдиите в РС-гр.Исперих са разгледали общо 1394 дела /987 граждански и 407 наказателни/ и от тях решени 1218 /869 граждански и 349 наказателни/.

При оптимално зает щат от трима съдии /отработени 36 човекомесеци/, може да се направи извода, че средно месечно един съдия е разгледал 38.7 дела /27.4 граждански и 11.3 наказателни/ и решил 33.8 дела /24.1 граждански и 9.7 наказателни/.

При действително зает съдийски щат поради отсъствия на съдиите /или отработени 27.5 човекомесеци/, това разпределение на натовареността съставлява средно месечно 50.7 разгледани дела /35.9 граждански и 14.8 наказателни/ от един съдия и 44.3 решени от един съдия /от тях 31.6 граждански и 12.7 наказателни/.

Средна месечна натовареност на съдия в РС-гр.Исперих		
	Разгледани:	Свършени:
2008 г.	48.0	37.0
2009 г.	49.0	41.2
2010 г.	50.7	44.3

	Разгледани - средномесечно		Свършени - средномесечно	
	ГР.Д.	НАК.Д	ГР.Д.	НАК.Д.
Юл.Цонева	35.3	13.5	31.8	12.5
Ел.Бояджиева	41.0	15.8	37.2	13.5
Д.Купринджийска	5.8	4.0	3.3	2.4
ОБЩО	82.1	33.3	72.3	28.4

Съдия Юлияна Цонева през отчетния период е разгледала общо 585 дела. Свършила е общо 531. С акт по същество е решила 423 дела, 107 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 471 дела, които са 81 % от общо разгледаните и 89 % от общо свършените. Останали несвършени в края на отчетния период са 54 дела.

Средномесечно е разгледала 49 дела и решила 44 дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2010г. е разгледала общо 681 дела. Свършила е общо 608. С акт по същество е решила 508 дела, 100 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 583 дела, които са 86 % от общо разгледаните и 96 % от общо свършените. Останали несвършени в края на отчетния период са 73 дела..

Средномесечно е разгледала 57 дела и решила 51 дела.

Съдия Димитринка Купринджийска през 2010г. е разгледала общо 117 дела. Свършила е общо 68. С акт по същество е решила 58 дела, 10 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 64 дела, които са 55 % от общо разгледаните и 94 % от общо свършените. Останали несвършени в края на отчетния период са 49 дела.

Средномесечно е разгледала 10 дела и решила 6 дела.

От командировани съдии са разгледани и свършени 11 дела. С акт по същество са решили 9 дела, 2 дела са прекратени. В срок до 3 месеца са свършили 8 дела, които са 73 % от общо разгледаните и свършени дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА:

Съдия Юлиана Цонева през отчетния период е разгледала общо 423 граждански дела. Свършила е общо 381 граждански дела, от които 84 дела по общия ред; 10 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 32 ч.гр.дела; 217 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 38 броя други дела. С акт по същество е решила 328 дела, 52 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 363 граждански дела, които са 86 % от общо разгледаните граждански дела и 95 % от общо свършените граждански дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 42 граждански дела.

Средномесечно е разгледала 35 и решила 32 граждански дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2010г. е разгледала общо 492 и е свършила 446 граждански дела, от които 32 дела по общия ред; 13 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 86 ч.гр.дела; 281 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 34 броя други дела. С акт по същество е приключила 406 граждански дела, 40 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 441 граждански дела, които са 90 % от общо разгледаните граждански дела и 99 % от общо свършените граждански дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 46 граждански дела.

Средномесечно е разгледала 41 и решила 37 граждански дела.

Съдия Димитринка Купринджийска през 2010г. е разгледала общо 69 и е свършила 39 граждански дела, от които 1 дело по общия ред; 1 дело по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 3 ч.гр.дела; 30 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 4 броя други дела. С акт по същество е приключила 39 граждански дела, които са свършени в срок до 3 месеца и съставляват 57 % от общо разгледаните граждански дела и 100 % от общо свършените граждански дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 30 граждански дела.

Средномесечно е разгледала 6 и решила 3 граждански дела.

От командировани съдии са разгледани и свършени 3 граждански дела, които са дела по общия ред. От тях 2 дела са решили с акт по същество и 1 дело е прекратено. В срок до 3 месеца е свършило 1 гражданско дело.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове граждански дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА:

Съдия Юлиана Цонева през отчетния период е разгледала общо 162 наказателни дела. Свършила е общо 150 наказателни дела, от които 62 наказателни дела от общ характер; 4 наказателни от частен характер дела; 15 дела по чл.78а от НК; 50 частни наказателни дела и 19 административно-

наказателни дела. С акт по същество е решила 95 наказателни дела, 55 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 108 наказателни дела, които са 59 % от общо разгледаните наказателни дела и 72 % от общо свършените наказателни дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 12 наказателни дела.

Средномесечно е разгледала 14 и решила 13 наказателни дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2010г. е разгледала общо 189 наказателни дела. Свършила е общо 162 наказателни дела, от които 60 наказателни дела от общ характер; 4 наказателни дела от частен характер; 22 дела по чл.78а от НК; 44 частни наказателни дела и 32 административно-наказателни дела. С акт по същество е решила 102 наказателни дела, 60 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 142 наказателни дела, които са 75% от общо разгледаните наказателни дела и 88% от общо свършените наказателни дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 27 наказателни дела.

Средномесечно е разгледала 16 и решила 14 наказателни дела.

Съдия Димитринка Купринджийска през 2010г. е разгледала общо 48 наказателни дела. Свършила е общо 29 наказателни дела, от които 9 наказателни дела от общ характер; 3 дела по чл.78а от НК; 6 частни наказателни дела и 11 административно-наказателни дела. С акт по същество е решила 19 наказателни дела, 10 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 25 наказателни дела, които са 52% от общо разгледаните наказателни дела и 86% от общо свършените наказателни дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 19 наказателни дела.

Средномесечно е разгледала 4 и решила 2 наказателни дела.

От командировани съдии са разгледани и свършени 8 наказателни дела, от които 2 наказателни дела от общ характер; 4 частни наказателни дела и 2 административно-наказателни дела. С акт по същество са решили 7 наказателни дела, 1 дело е прекратено. В срок до 3 месеца са свършили 7 наказателни дела.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове наказателни дела.

VI. Структура на наказаната престъпност.

1. Обща характеристика.

Най-голям брой от разгледаните през 2010г. НОХД съставляват престъпленията против собствеността – общо разгледани 69 дела. Те са с 27 % по-малко от предходната 2009г., когато са били 94 дела и с 36% по-малко от 2008г., когато са били 107 дела. Делата за престъпления против собствеността през 2010г. представляват 46 % от общо разгледаните през годината 151 НОХД.

Най-голям е броят на делата за кражба /45/, което сочи че кражбите остават най-разпространеното пряко посегателство върху собствеността.

На следващо място са делата за общоопасните престъпления. Те са 49 дела и съставляват 32% от общо разгледаните през 2010г. НОХД дела /151/. Броят им

е намалял в сравнение с предходната 2009г., когато са били 57 дела и спрямо 2008г., когато са били 78 дела.

Все още най-голям остава делът на *транспортните престъпления* – 43 разгледани дела.

Следват *престъпленията против личността* – 13 дела, които представляват 9% от общо разгледаните 151 НОХД през 2010г. За предходната 2009г. те са били 22 дела, които представляват 11% от общо разгледаните 209 НОХД, а през 2008г. са били 19 дела, които представляват 9 % от общо разгледаните НОХД. От този вид дела разгледани през 2010г. за *средна телесна повреда* са 5 дела, 3 дела - за изнасилване.

От делата за *престъпления против брака, семейството и младежта* през 2010г. са разгледани 6 дела, които са повече от разгледаните през 2009г. от този вид - 4 дела и спрямо 2008г. - 1 дело.

Значително намаление има при делата за *престъпления против стопанството*. През 2010г. са разгледани 4 дела от този вид, които са намалели спрямо предходната 2009г. - разгледани общо 10 дела от този вид, но са повече спрямо разгледаните през 2008г. – 2 дела.

Същата тенденция се наблюдава и при *документните престъпления*. През 2010г. са разгледани 3 такива дела, които са намалели спрямо предходната 2009г. - разгледани 10 дела от този вид и спрямо 2008г. – разгледани 4 дела.

Само 1 разгледано дело има за *престъпление против реда и общественото спокойствие*. През 2009г. са разгледани 5 дела от този вид, а през 2008г. - 6 дела.

Своя ръст са запазили делата за *престъпления против правата на гражданите*. През 2010г. са разгледани 2 дела от този вид, толкова през 2009г. и също толкова през 2008г.

4 дела са разгледани за *престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции*.

През 2010г. са разгледани 11 *наказателни дела от частен характер /НЧХД/*, които са *намалели* спрямо предходните две години, когато през 2009г. те са били 23, а през 2008г. – 26 броя.

Разгледаните *дела по чл.78а* от НК са 49 на брой. Отделно от тях другите административно-наказателни дела са 90 разгледани, от които най-много са по Закона за движение по пътищата /27/, следвани от делата по УБДХ /21/, 6 дела по ЗА, ЗДДС и ДОПК, 2 дела по ЗГ и ЗЛОД, 1 дело по ЗЗП.

Частните наказателни дела - съдебни реабилитации, ПММ, групиране на наказания и др. /без разпитите пред съдия/ са 66 разгледани през 2010г., които са *намалели* спрямо 2009г. - 80 разгледани дела /без разпитите/, но са *увеличили* спрямо 2008 г. - 51 разгледани дела/без разпитите/.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица за броя и видовете НОХД по глави от НК и другите видове наказателни дела.

2. Структура на наказаната престъпност – видове и брой по глави от НК.

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Свършени в т.ч.		
			Решени по същество с присъда	Прекратени	Споразумения
Гл. II – Престъпления против личността	7	13	6	6	4
Гл. III – Престъпления против правата на гражданите	2	2	2	-	-
Гл. IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	4	6	4	1	-
Гл. V – Престъпления против собствеността	44	69	24	33	27
Гл. VI – Престъпления против стопанството	2	4	1	2	1
Гл. VII – Престъпления във фин., дан. и осиг. системи	-	-	-	-	-
Гл. VIII – Престъпления против дейността на държ. органи. и обществ. орг-ции	4	4	3	1	1
Гл. IX – Документни престъпления	1	3	2	1	1
Гл. X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	1	1	-	-	-
Гл. XI – Общопасни престъпления	42	49	11	36	32
Гл. XII – Престъпления против отбр. способност на републиката	0	0	0	0	0
Гл. XIV – Престъпления против мира и човечеството	0	0	0	0	0
ОБЩО:	107	151	53	80	66

3. Дела със значим обществен интерес през 2010 г.

В Районен съд-гр. Исперих през отчетната година не са постъпвали и разглеждани наказателни дела със значим обществен интерес.

4. Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления.

През изтеклата 2010 година Районна прокуратура е внесла за разглеждане в РС-гр. Исперих 107 наказателни дела от общ характер /НОХД/, от тях с обвинителни актове /вкл. Бързи и Незабавни производства по глави 24 и 25 от НПК/ 80 дела и със споразумения по глава 29 от НПК - 27 дела.

Постановените осъдителни актове са 113 броя. От тях 46 дела са с произнесени осъдителни присъди и 67 дела са приключили с одобрени споразумения за решаване на делото /чл. 381-384 от НПК/, които са със значение на влязли в сила присъди.

Относителният дял на осъдителните присъди /46/ спрямо общо внесените обвинителни актове /107/ е 43%.

По видове престъпления относителният дял на осъдителните актове /присъди и споразумения/ спрямо внесените прокурорски актове изглежда така:

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Осъдителни Присъди	Оправдателни Присъди
			В т.ч.споразумения	
Гл.II – Престъпления против личността	7	13	10	-
Гл.III – Престъпления против правата на гражданите	2	2	2	-
Гл.IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	4	6	3	-
Гл.V – Престъпления против собствеността	44	69	47	4
Гл.VI – Престъпления против стопанството	2	4	2	-
Гл.VII – Престъпления във фин.,дан.и осиг.системи	-	-	-	-
Гл.VIII – Престъпления против държавата на д.орг. и общ. орг.	4	4	4	-
Гл.IX – Документни престъпления	1	3	2	1
Гл.X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	1	1	-	-
Гл.XI – Общопасни престъпления	42	49	43	-
Гл.XII – Престъпления против отбр.с-т на републиката	-	-	-	-
Гл.XIV – Престъпления против мира и човечеството	-	-	-	-
ОБЩО:	107	151	113	5

5.Наказана престъпност с влезли в сила присъди и осъдени лица.

Влезлите в сила актове по наказателни дела /присъди, споразумения и решения/в РС-гр.Исперих в края на 2010г. са 155. От тях влезлите в сила *осъдителни актове /присъди, споразумения и решения/* са 149, а влезлите в сила *оправдателни актове /присъди и решения/* са 6.

През 2010г. *осъдените лица по наказателни от общ характер дела /НОХД/* са 134, които представляват 95 % от общо съдените през годината 141 лица по този вид дела.

От тях *непълнолетните осъдени* са 11 лица и са 8% от всички осъдени 134 лица. Те са *намалели* спрямо 2009г., когато са били 16 лица, или 9 % от всички осъдени 180 лица, а са се *увеличили* спрямо 2008г., когато са били 15 лица, или 7 % от всички осъдени 208 лица.

Най-много са осъдените лица *на лишаване от свобода до 3 години* - 59 лица, от които 59% /35 лица/ *условно*, а останалите *ефективно*. Следват осъдените *на пробация* - 55 лица, след това осъдените *на глоба* - 11 лица, 5 лица осъдени *на други наказания* и 4 лица осъдени *на наказание лишаване от свобода за срок от 3 до 15 години*.

Осъдените лица по НОХД *въз основа на споразумения по чл.381-384 от НПК* са 76 лица, които представляват 57% от общо осъдените през годината 134

лица. В съпоставка с предходни години те са **по-малко** спрямо 2009г., когато осъдените въз основа на споразумения са 115 лица, които представляват 64 % от общо осъдените през годината 180 лица, както и спрямо 2008г., когато осъдени въз основа на споразумения са 123 лица, представляващи 59 % от общо осъдените през годината 208 лица.

Процентът на осъдените 134 лица по НОХД /присъди и споразумения/ през 2010г. /95% от общо съдените 141/ е **намален** в сравнение с предходните две години, когато през 2009г. са били 180, или 97 % от общо съдените 185, а през 2008г. са били 208, или 96 % от общо съдените през годината 217 лица.

Осъдени по НЧХД през отчетната година са 2 от общо съдени 2 лица.

Осъдени, но освободени от наказателна отговорност **по чл.78а от НК** са 26 от общо 29 съдени лица.

Броят на **оправданите лица по НОХД** през 2010г. е 6, като през 2009г. те са само 5, а през 2008г. са били 9 лица.

В процентното съотношение спрямо общия брой съдени лица **по трите вида наказателни дела** /НОХД, НЧХД и по чл.78а от НК/ - 172 през 2010г., оправдани са 10 лица, които представляват 6% от тях, а осъдените 162 лица са 94% от тях. В сравнение с предходната 2009г. от общо съдените по трите вида наказателни дела 226 лица, оправданите са 8, които представляват 3 % от тях, а през 2008 година, от общо съдените по трите вида наказателни дела 255 лица, оправданите са 13, т.е. 5 % от тях.

6.Брой, конкретизация и причини на оправдателните присъди

През 2010г. **оправдателните актове**, постановени в РС-гр.Исперих са 9.

От тях по **НОХД** са постановени само 5 **оправдателни присъди**; 6 оправдани лица..

По **административно-наказателните дела по чл.78а от НК** има постановени 3 **оправдателни решения**; 3 оправдани лица.

Анализът на **наказателните дела от общ характер** /НОХД/ приключили с **оправдателни присъди** в РС-гр.Исперих, сочи като основания за това:

- несъставомерност на деянието – НОХД № 202/2008г.; НОХД № 329/2009г./присъдата е отменена от окръжния съд/; НОХД № 364/2009г.; НОХД № 34/2010г.;

- частично поради малозначителност на деянието по чл.9, ал.2 от НК, с оглед на която то не съставлява престъпление и частично поради несъставомерност на деянието от субективна страна - НОХД № 360/2009г. Присъдата е потвърдена от въззивния съд в наказателната част;

По **наказателните от частен характер дела /НЧХД/** в РС-гр.Исперих има постановена една оправдателна присъда по преценка за несъставомерност на деянието като престъпление /НЧХД № 248/2008г./.

Трите оправдателни решения по **административно-наказателни дела по чл.78а от НК** са обосновани с несъставомерност на деянието по АНД № 18/2010г. и АНД № 74/2010г., по което се обсъжда и малозначителност на деянието по чл.9, ал.2 от НК; по АНД № 280/2010г. – единият обвиняем е оправдан, а другият – осъден.

VII. Бюро съдимост

Бюро съдимост при РС-Исперих функционира в съответствие и при съблюдаване на всички изисквания по Наредба № 8/26.02.2008г. на МП за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост относно съставяне на бюлетините за съдимост, завеждането им в азбучен указател и електронен архив, съхранение на същите, своевременно издаване на свидетелства и справки за съдимост, събиране на дължимите ДТ във връзка с издаването на такива.

През 2010 година от Бюро съдимост при РС-гр.Исперих са издадени 1665 свидетелства за съдимост и 681 справки за съдимост, общо 2346 справки и свидетелства, които са *по-малко* от издадените през предходната 2009 година 1 763 свидетелства за съдимост и 923 справки за съдимост, общо 2686 справки и свидетелства, и спрямо 2008г. – издадени общо 2654 свидетелства и справки.

В бюро съдимост работи един служител с дългогодишен професионален опит, като при необходимост за взаимозаменяемост има обучени и други служители за работа със специализирания програмен продукт на службата.

VIII. Съдебно изпълнение

През 2010 г в СИС при РС – гр. Исперих са постъпили 76 изпълнителни дела, които са се увеличили спрямо 2009 г. /52/ с 46 %, а спрямо 2008г. /51/ са се увеличили с 49%.

През тази година най-голямо е постъпленето на изпълнителните дела *в полза на юридически лица* - 36, които са 47% от общо постъпилите през годината /76/. От тях 32 дела са в полза на търговци и 4 в полза на други ЮЛ.

Почти толкова са и постъпилите изпълнителни дела *в полза на граждани* – 35 /или 46 % от общо постъпилите/. От тях 11 дела – за издръжки, 1 дело за предаване на дете, 23 дела – други.

В полза на Държавата са постъпили 5 дела.

Общият брой подлежащи на разглеждане изпълнителни дела през 2010г. е 761, от които висящи в началото на отчетната година са били 685.

Свършените през 2010г. изпълнителни дела са 117, които представляват 15 % от всички подлежащи на разглеждане 761 дела. В съпоставка с предходните години свършените през 2010г. изпълнителни дела /117/ са *намалели* с 38 % спрямо 2009г. /190/, а спрямо 2008г. /328/ - с 64 %.

Останали несвършени в края на годината са 644 изпълнителни дела. Най-голяма е висящността на изпълнителните дела *в полза на ЮЛ* – 90 % /останали висящи 207 от общо за разглеждане 229/. Следват останалите висящи изпълнителни дела *в полза на граждани* – 89 % /останали висящи 301 от общо за разглеждане 338 дела/ и най-малко са останалите висящи изпълнителни дела *в полза на Държавата* – 67 % /останали висящи 117 от общо за разглеждане 174/.

Общо прекратени през изтеклия период са 117 изпълнителни дела, от които 19 са приключени чрез реализиране на вземането /от тях 10 от новообразуваните през отчетния период/. Прекратени по други причини са 96 изпълнителни дела, в т. ч. поради перемция, изпратени по подсъдност и др.

Две изпълнителни дела са изпратени от СИС при РС-гр.Исперих на друг съдебен изпълнител.

Събраните суми през 2010г. са 209 341.90 лв., които са се увеличили с 43% спрямо предходната 2009г. - 145 925.6 лева, а спрямо 2008г. /104 553 лева/ - със 100 %.

Изпълнителни действия:

През отчетния период са насрочени 3 публични продани, 2 публични продажби на движими вещи и 1 въвод.

В срока за доброволно изпълнение от образуването е приключено 1 изпълнително дело от общо свършените през отчетната година.

През 2010г. година са постъпили 2 жалби против действия на съдебния изпълнител и двете - неоснователни /оставени без уважение/.

Средно месечна натовареност:

През 2010 г. при действащ един съдебен изпълнител средно месечно са постъпили 6.3 дела, а средно месечно съдебният изпълнител е свършвал 9.8 дела при средно месечна събираемост на дължимите суми 17 445.17 лева.

Според сравнителния анализ спрямо предходната година отчитаме увеличение на постъпилите изпълнителни дела и увеличение на събираемостта на вземанията, въпреки, че съществено е намалял броят на свършените дела. Сумите са събирани чрез проведени публични продани на недвижими вещи, публични продажби на дължими вещи, налагане на заповед за вземанията на длъжниците от трети задължени лица, както и някои внасяни доброволно и по споразумения.

IX. Съдия по вписванията

През 2010 съдията по вписванията в РС-гр.Исперих е разпоредил общо 1842 **вписвания**, които са с 15 % по-малко спрямо предходната 2009г. – 2165 вписвания и с 44 % по-малко спрямо 2008г. - 3288 вписвания.

По видове актове, подлежащи на вписване, най-много – 812 са вписаните покупко-продажби, следвани от констативните нотариални актове – 216, договорите за аренда – 156, даренията и договорите за наем – по 147 вписвания от всеки вид, възбрани – 70, делби – 55, договорни ипотeki – 41, законни ипотeki – 5, обявени завещания – 3, замени – 2.

Голям е делът на вписаните АОБС – 81, докато вписаните АДС са само 9.

Вписаните иски молби са 21, а съдебни решения – 11.

През отчетния период са постановени 6 **отказа за вписване**, които не са обжалвани.

Общият брой на издадените **писмени справки** е 653, в това число удостоверения за тежести върху имоти, разпоредителни сделки, преписи от нотариални и други актове, и др. Дадените **устни справки** през годината са 196 броя.

В РС-гр.Исперих работи един съдия по вписванията, който в случаите на отсъствие се замества в дейността му от районните съдии при условията и по реда на чл.279, ал.3 от Закона за съдебната власт.

По причина, че в съдебния район има само един действащ нотариус, в случаите на необходимост същият се замества при извършване на нотариални действия от съдията по вписванията в РС-гр.Исперих. През отчетната 2010г. в изпълнение на нотариални функции съдията по вписванията е извършил 23 нотариални заверки на подписи, преписи от документи и др.

Х.Сграден фонд и техническа обезпеченост

Няма промяна в сградния фонд. От 1994г. и понастоящем РС-гр.Исперих ползва трети етаж от административна сграда, находяща се в гр.Исперих, ул."Дунав" № 2. Както многократно е отчитано и в предходните доклади, има недостиг на помещения, което налага съсредоточаването на няколко съдебни служби в едно общо помещение. По този начин се вместили заедно Служба „Регистратура“ и „Бюро съдимост“; СИС и Служба „Архив“. В общо помещение са гражданското и наказателното деловодство, и призовкарят на съда. Кабинетът на счетоводителя е приспособен за ползване от Службата по вписвания, където потокът от граждани е изключително голям и това създава неудобства и затруднения за ефективна работа. Общ кабинет споделят съдията по вписванията и държавният съдебен изпълнител.

Етажът на съда е трудно достъпен за възрастни хора и инвалиди. Непригоден е към изискванията за охрана на съдебните сгради съгласно Наредба № 4 от 10.01.2008г.на МП за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт, като за пореден път са ни дадени реално неизпълними препоръки в тази насока по Протокол за охранително обследване.

В застои е дейността по изграждане на Съдебната палата в гр.Исперих. С Писмо изх.№ 93-00-366/08.12.2010г. са дадени указания от Министерство на правосъдието за подписване на Акт, образец 10 – за установяване състоянието на строежа и временно спиране на строителството.

Предвид ограничения бюджет и недостигът на финансови средства през 2010г. е закупен само един комуникационен шкаф и мрежов комутатор /суитч/, необходими за подобряване бързодействието на локалната компютърна мрежа и по-лесното ѝ администриране. С реализираните средства от икономии в края на годината, през м.декември 2010г. бяха закупени 2 климатика за съдийските кабинети и 1 принтер за кабинета на счетоводителя.

Като цяло РС-гр.Исперих поддържа добра офис-техника във всички канцеларии и служби, като съдът е изцяло оборудван в тази насока.

Осигурени са специализираните програмни продукти за всички съдебни служби, в последните им най-актуални версии.

РС-гр.Исперих поддържа абонамент с правно-информационната система “Апис7” /“Апис-право”, “Апис-процедури”, “Апис-практика” и „Апис-време“/. Съдът поддържа собствена библиотека с правна литература, има подновен абонамент на правно-информационни списания “Труд и право”, “Собственост и право”и Държавен вестник.

В обобщение определям като много добра работата на РС-Исперих. Съдии и служители работят активно и добросъвестно въпреки по-голямата натовареност през годината и нарастналото постъпление на делата. Заедно с взаимопомощ и сътрудничество преодоляваме съществуващите проблеми, като отчитаме общ принос за добрите резултати в дейността ни. Следва да се работи в насока подобряване на условията на труд, което до голяма степен зависи от финансовата обезпеченост през следващата година. Приоритет в бъдещата работа остават усилията за повишаване квалификацията на съдиите и служителите, подобряване качеството и бързината на правораздаване. В тази насока приветстваме отпочналата инициатива за провеждане на месечните квалификационни съвещания в Окръжен съд-гр.Разград на съдиите от съдебния район, което е добра възможност за овладяване на съществуващите проблеми в съдебните процедури и деловодните дейности чрез системно анализиране и обобщаване на практиката в отделните съдилища.

Настоящият се представи на Председателя на Разградски окръжен съд на основание чл.80, ал.1, т.2, б."а" от Закона за съдебната власт и на основание т.11 от същия закон текст следва да се публикува на Интернет-страницата на Районен съд -гр.Исперих.

Председател на Районен съд-гр.Исперих:

/Юл.Цонева/